

JAARVERSLAG BESTUUR

Algemeen

Een verslag over 2020 kan niet anders dan in het licht van corona staan. Iedere vergelijking met voorgaande jaren gaat voor het jaar 2020 volledig mank. De coronacrisis gooide roet in het eten van alle plannen en activiteiten, veranderde de openstelling van de vestigingen, maakte ons thuiswerkers in plaats van bieb-werkers en heeft al met al een grote impact gehad op de bibliotheek, haar bezoekers en haar medewerkers. Zoals op de hele wereld.

De keerzij van een crisis is dat er creativiteit naar boven komt bij mensen. Wat kan er wel? Hoe kunnen we omgaan met de anderhalve meter in onze activiteiten? Wat kan er online? Die nieuwe energie wierp zijn vruchten af. Tevens is in deze periode nog zichtbaarder geworden dat een bibliotheek een maatschappelijke functie heeft in de lokale samenleving en in die hoedanigheid ook erg gemist werd in de lokale samenleving.

De eerste maanden gingen we goed van start. Normale bezoekerscijfers, activiteiten, uitleningen. In de eerste Corona-golf moesten we sluiten, daarna kwamen er verschillende types van openstelling. Een en ander was afhankelijk van wat de brancheorganisatie had afgesproken met de overheid voor een bepaalde periode en de toestemming van de veiligheidsregio. We varieerden tussen de afhaalbieb, waar gereserveerde materialen opgehaald konden worden; de uitleenbieb, waar leden zelf hun boeken uitzoeken, maar niet mogen verblijven en de verblijfbieb, waar met inachtneming van de beschermende maatregelen bezoekers gebruik kunnen maken van de reguliere faciliteiten. Tijdens de sluiting werd er gezocht naar manieren om in contact te blijven met de leden en gebruikers en ze van dienst te zijn, onder andere: de dienstverlening van de publieksservice was telefonisch en digitaal bereikbaar; de online-bibliotheek werd fors uitgebreid; de taalsprekuren werden telefonisch georganiseerd; de Bibliotheek op Schoolconsulenten maakten filmpjes voor de leerlingen; onze leden van boven de 75 jaar zijn telefonisch benaderd door medewerkers om te informeren naar hun welzijn en om ze eventueel te wijzen op andere vormen van dienstverlening.

2020 was een enerverend jaar. Onzekerheid, verdriet, angst en teleurstelling waren gevoelens die ieder mens, in meer of mindere mate, ervaren heeft. Maar ook saamenhorigheid, reflectie, de wil om er samen de schouders onder te zetten en daar het plezier in te hervinden. Terugkijkend is in ieder geval duidelijk, dat de Bibliotheek Deventer, met haar medewerkers, vrijwilligers, bezoekers en samenwerkingspartners, over veel veerkracht beschikt en altijd zoekt naar oplossingen om in de lokale samenleving haar functie te kunnen blijven vervullen.

1. Extern

1.1 Landelijk

- We volgen de landelijke ontwikkelingen via de VOB, het provinciaal netwerk en onze overige kanalen en haken aan waar relevante mogelijkheden zijn voor o.a. leesbevordering, laaggeletterdheid en digitale inclusie.
- De directeur bestuurder is in 2020 verkozen tot bestuurslid van de branchevereniging, de VOB.
- De ontwikkeling voor een landelijk bibliotheekstelsel heeft in 2020 geleid tot een uitgewerkte ketenbusinesscase waar eind van het jaar de bibliotheken hun stem voor uit konden brengen. Weliswaar bleek er begin 2021 een meerderheid maar de vooraf gestelde norm werd niet behaald. Op dit moment is het nog niet duidelijk hoe verder.
- De evaluatie van de bibliotheekwet, de WSOB, is vastgesteld. Partijen zijn overwegend positief over de werking van de wet.
- Medio 2020 is een nieuwe cao vastgesteld.
- OC&W, IPO, VNG en de bibliotheekpartners VOB, KB en SPN hebben begin oktober een bibliotheekconvenant ondertekend. Hierin leggen ze zich vast dat ze zich gezamenlijk gaan inzetten voor leesbevordering, digitale inclusie en een leven lang ontwikkelen. In aansluiting daarop wordt een netwerkagenda opgesteld waar veel bibliotheken actief bij betrokken zijn.

1.2 Provinciaal

- De Bibliotheek Deventer neemt deel aan de samenwerking in het netwerk van Overijsselse Bibliotheken, die voor de uitvoering ondergebracht is bij Rijnbrink. Daarin werken we met elkaar volgens een gezamenlijk opgesteld programma langs vier inhoudelijke lijnen: participatie

en meedoen, persoonlijke ontwikkeling, jeugd en onderwijs en verandering en verbreding van de klassieke bibliotheek. Daarnaast zijn er twee overkoepelende thema's: Taal werkt en Techniektaal. De bestuurder van de Bibliotheek Deventer is actief lid in het netwerk en tevens voorzitter van de commissie marketing en communicatie. Afgelopen jaar hebben we een nieuw netwerkplan geformuleerd Samenkracht 2021-2024. Binnen het netwerk wordt met behulp van een extern adviseur onderzocht of er andere vormen van samenwerking zijn die meer tegemoet komen aan de continuïteit van de bibliotheken en de noodzaak voortdurend te innoveren. Dit zal in 2021 wellicht tot nieuwe keuzen leiden.

- Sinds 2016 is Bibliotheek Deventer volwaardig lid van het WINO, Werkgeverschap in netwerkverband Overijssel. Onderwerpen die we in dat verband besproken hebben zijn HRM-beleid met thema's als mobiliteit, leren/ontwikkelen en flexibilisering, verzuim en cao-ontwikkelingen. Het huidige WINO blijkt niet toekomstbestendig. Met alle collega's binnen het WINO is onder leiding van Rijnbrink een traject gestart om te komen tot een andere vorm van werkgeverschap in samenwerking of individueel. Dit loopt door in 2021.

1.3 Gemeentelijk

- Met de gemeente is zowel bestuurlijk als ambtelijk regelmatig overleg op de belangrijke dossiers die de bibliotheek betreffen. Ook met de verschillende raadsfracties is goed contact en ieder jaar nodigen wij raadsleden uit voor een informatiebijeenkomst in de bibliotheek. In 2020 is dit i.v.m. corona niet doorgegaan.
- Met de belangrijkste erfgoedpartners in de stad, Deventer Verhaal, HCO en de gemeentelijke afdelingen archeologie en monumenten is incidenteel overleg. Met HCO onderhouden we intensief contact ook i.v.m. de gezamenlijke huisvesting aan het Klooster.
- In het verlengde van de gemeentelijke cultuurvisie die in 2019 is vastgesteld, is in november 2020 het uitvoeringsprogramma cultuur 2021-2024 aangenomen. De raad heeft via een amendement een fasering voorgesteld. De meerjarige afspraken worden gemaakt voor 2022-2024 conform het huidige budgettaire kader.
- De directeur is voorzitter van het DOC, het overleg tussen directeuren van culturele organisaties in Deventer. Lid zijn van het DOC betekent dat je vanuit de verantwoordelijkheid voor de eigen organisatie een collectieve en actieve inbreng en deelname hebt aan het totale culturele programma van en voor Deventer.
- De directeur is voorzitter van het Platform Wonen, Zorg en Welzijn, neemt deel aan de regiegroep Lebuiuspleinen waar ook het herontwerp van de Stromarkt onder valt en maakt deel uit van de kerngroep Deventer4globalgoals.

2. Intern

2.1 Meerjarenbeleidsplan 2021-2024

In het voorjaar hebben we een nieuw meerjarenbeleidsplan gerealiseerd. De inhoud staat bij ons centraal en wordt gevormd door vier programmaliijnen: Jeugd & Onderwijs, Participatie & Zelfredzaamheid; Athenaebibliotheek en Persoonlijke Ontwikkeling.

We hebben onze missie aangescherpt, de kernwaarde 'samen' toegevoegd en ons voorgenomen om meer op basis van onderzoek te werk te gaan en altijd in lijn met onze strategische doelen:

1. Wij zijn een podium van, voor en samen met de inwoners van Deventer
2. Wij zijn er voor iedereen
3. Elke vestiging sluit aan bij wensen en behoeften van de omgeving
4. We zorgen voor een financieel gezonde organisatie

Het meerjarenbeleidsplan sluit aan op de verschillende gemeentelijke programma's: *Economie, Kunst en Cultuur, onderdeel Boeiende Beleefstad, Meedoen, Inkomensvoorziening en Arbeidsmarkt en Jeugd en Onderwijs*:

2.2 Financieel beleid

Het boekjaar laat een positief resultaat zien ad. € 100.818,=. Door dit positieve resultaat is het weerstandvermogen licht gestegen van 15,1 naar 18,0 en zijn de bestemmingsreserves en de algemene reserve verder opgehoogd om tegenvallers in de exploitatie te kunnen opvangen. Dat is wenselijk omdat we de komende jaren voor een bezuinigingsopgave staan door een vooralsnog tegenvallend gemeentelijk indexcijfer en een gemeentelijke bezuiniging op de dienst Deventer wijzer.

De tegenvallende baten (-€ 21.172,=) worden met name veroorzaakt door de lagere gebruikers opbrengsten (-€ 45.207,=) en de lagere specifieke opbrengsten (-€ 9.284), met name verhuur ruimtes

Stromarkt). Dit wordt deels “gecompenseerd” door een incidentele teruggave (+€ 35.487) van WIA transitievergoedingen door het UWV. De tegenvallende baten worden met name veroorzaakt door de (gedeeltelijke) sluiting van de Bibliotheek vanwege de coronamaatregelen. De meevallende lasten (-€ 121.990,=) worden met name veroorzaakt door lagere personeelskosten (-€ 99.607,=) vanwege lagere salarislasten en minder inhuur van flexibel personeel vanwege de beperkte openingstijden door de coronamaatregelen. Tevens zijn de afschrijvingslasten lager (-€ 14.991,=) dan was begroot door lagere investeringen in inventaris en automatisering. Dit voordeel zal via de resultaatbestemming toegevoegd worden aan de bestemmingsreserves herinrichting en automatisering.

2.3 Organisatie

De ontwikkeling van de organisatie heeft ook in 2020 een stevige impuls gekregen na de start van de organisatieontwikkeling het jaar ervoor en een indeling in nieuwe teams. Natuurlijk had de coronacrisis ook hierop een vertragend effect, maar het was ook bemoedigend om te merken dat de deelnemers aan de nieuwe teams elkaar online wisten te vinden in deze crisis. We hebben het afgelopen jaar meer helderheid weten te brengen in de verantwoordelijkheden op de verschillende niveaus, de leidende principes als onderlegger voor ons werk, kaders en besluitvorming. Belangrijke aandachtspunten zijn eigenaarschap, effectieve samenwerking en focus op de strategische doelen uit het meerjarenbeleidsplan.

De pandemie had veel effect, allereerst op het gevoel van veiligheid van medewerkers en in tweede instantie rondom de veiligheid van de bezoekers. We zijn snel gestart met een werkgroep crisisbeheersing die zich boog/buigt over alle regelgeving, de contacten met de veiligheidsregio onderhoudt, de situatie rondom de kantoren en de publieke dienstverlening coördineert, etc. Op allerlei niveaus proberen medewerkers met elkaar in contact te blijven om juist in deze tijd het gevoel van samen te versterken.

Er zijn in 2020 geen grote wisselingen geweest in de personele samenstelling. Wel hadden we te kampen met een relatief groot aantal langdurig zieken dat een grote wissel trok op de organisatie. De coronacrisis deed vrijwilligers soms besluiten met het werk te stoppen. Aan de andere kant krijgen we ook nog steeds nieuwe vrijwilligers die zich melden waaronder dit jaar vier nieuwe vrijwilligers die het onderhoud van de tuin op zich hebben genomen. De door hen geplante bollen staan bijna op uitkomen.

Onze horecapartner Joop van Leeuwen besloot om na 2020 niet door te gaan met de onderneming. Gelukkig hebben we een nieuwe horecapartner gevonden, Koen Wiggers van Fresh-man, die samen met onze eigen collega Judith Tool, vanaf 2021 gestart is met een vernieuwd horecaconcept.

2.4 Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestaat uit zes leden: J. Eijer (voorzitter), J. Staijen, G. Faas, J.A. Diepenhorst, F. Galesloot en A. Liefers. De Raad van Toezicht is in het verslagjaar vijf keer bijeengekomen en heeft begin van het jaar een werkbezoek gebracht aan Stadkamer, collega bibliotheekorganisatie in Zwolle. Naast de bespreking van de jaarstukken en de managementrapportages, waren het meerjarenbeleidsplan, de organisatieontwikkeling, personele zaken, de toekomst van het WINO/werkgeverschap, gemeentelijk cultuurbeleid en de bezuinigingsopgave onderwerpen waarover met elkaar gesproken is.

2.5 Management

Het management van de Bibliotheek Deventer bestaat uit het team:

Directeur-bestuurder – Alice van Diepen
Manager dienstverlening/kwaliteit – Babette Granberg
Manager bedrijfsvoering – Annek Doljé

De vaste personele formatie is 41,32 fte (61 medewerkers), waarvan 79% vrouw en 21% man en 72% is 50 jaar of ouder. Naast de vaste personele formatie kent de Bibliotheek Deventer een omvangrijk aantal van 213 vrijwilligers die actief zijn in uiteenlopende rollen voor de bibliotheek.

Alice van Diepen
Directeur/ bestuurder
